

ΟΔΗΓΟΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΛΗΜΜΑΤΩΝ

<p>Λήμμα</p>	<p>περιφρούρηση 1 (π.χ. ~ <i>τής πορείας</i>) φρούρησι, φύλαξη, διαφύλαξη 2 (π.χ. ~ <i>των δικαιωμάτων των εργαζομένων</i>) προόπισση, διαφύλαξη, υπεράσπιση ANT. απεμπόληση (λόγ.), ξεπούλημα (μτφ.), εκποίηση (μτφ.)</p>	<p>Διάκριση</p> <p>σημασιών και οργάνωση συνωνύμων - αντωνύμων ανά σημασία</p>
<p>Το εγγύτερο σημασιολογικά συνώνυμο δηλώνεται με έντονα μαύρα στοιχεία</p>	<p>τρομερός 1 (π.χ. ~ <i>θέαμα</i>) τρομακτικός, φοβερός, εκφοβιστικός (επιτατ.) φρικιαστικός, αποτρόπαιος, αποκρουστικός ANT. ευχάριστος 2 (μτφ. - εκφραστ.) (α) (ως έκφραση θαυμασμού, π.χ. ~ <i>παράσταση</i> // <i>το ~ παιδί του σύγχρονου θεάτρου</i>) φοβερός, απίθανος, καταπληκτικός, εκπληκτικός, απίστευτος, μοναδικός, έξοχος ANT. ασήμαντος, συνηθισμένος (β) (για πρόσ., π.χ. ~ <i>ομιλητής</i>) δεινός, επιδέξιος, ικανότατος, απίστευτος, αξιοθαύμαστος, ασυναγώνιστος, άπαιχτος (οικ.) ANT. ανεπαρκής, λίγος (μτφ.). ➤ ΣΧΟΛΙΟ λ. <i>απίθανος</i></p>	<p>Παραπομπή</p> <p>σε λήμμα με σχόλιο</p>
<p>Εξειδίκευση</p> <p>τής συνωνυμίας με υφολογικούς, σημασιολογικούς και άλλους χαρακτηρισμούς και πληροφορίες για τη χρήση</p>	<p>εγκαθιστώ 1 (α) (π.χ. ~ <i>δίκτυο</i>) τοποθετώ, στήνω (β) ιδρύω, εγκαθιδρύω: <i>θα εγκαταστήσει τη νέα εταιρεία στη βιομηχανική ζώνη</i> 2 (λόγ., π.χ. ~ <i>κληρονόμο / νέο διοικητή</i>) ορίζω, διορίζω, τοποθετώ, θέτω (λόγ.), βάζω (οικ.) 3 (για θεσμούς, πολιτεύματα) θεσπίζω, εγκαθιδρύω, θεσμοθετώ: <i>κατέλυσαν την τυραννία και εγκατέστησαν τη δημοκρατία</i> ANT. καταλύω 4 (μεσοπαθ. <i>εγκαθίσταμαι</i>)</p>	<p>Παραδείγματα</p> <p>χαρακτηριστικής χρήσης του λήμματος για την οποία δίνονται τα συνώνυμα</p>
<p>Με βούλα</p> <p>χωρίζονται οι πιο απομακρυσμένες σημασιολογικά λέξεις (οριακά συνώνυμα ή συναφείς λέξεις)</p>	<p>σιωπηλός 1 (για πρόσ.) (α) σιωπηρός, βουβός, αμίλητος, άφωνος, άλαλος • ανέκφρατος (β) λι</p> <p>επαινώ παινεύω, επιδοκιμάζω, εκθειάζω, εγκωμιάζω, εξαιρώ (λόγ.), κομπλιμεντάρω (οικ.) (επιτατ.) εξυμνώ, υμνώ, υμνολογώ, ανυψώνω, εξυψώνω, αποθεώνω ANT. επικρίνω, κατηγορώ, ψέγω, κατακρίνω, μαλώνω, επιπλήττω, καταφέρω (εναντίον κάποιου) (λόγ.) μέμφομαι, ονειδίζω (κατ' επέκτ.) υποβιβάζω, υποτιμώ, περιφρονώ</p>	<p>Η ομαδοποίηση</p> <p>συνωνύμων που έχουν κοινό προσδιορισμό δηλώνεται με διπλή όρθια γραμμή</p>
<p>Σχόλια για τις σημασιολογικές διαφορές συνωνύμων ή λέξεων που ανήκουν στο ίδιο σημασιολογικό πεδίο</p>	<p>επαινώ – εγκωμιάζω – εκθειάζω – εξυμνώ – αποθεώνω</p>	
	<p>Η θετική στάση του ομιλητή και ο θαυμασμός του για κάποιον δηλώνονται με μια σειρά λέξεων που κλιμακώνονται αναλόγως. Στη βάση βρίσκεται το εγκρίνω, που δηλώνει αποδοχή, θετική στάση χωρίς ιδιαίτερη προσωπική ανάμιξη του ομιλητή. Το επαινώ δηλώνει αξιολογική στάση του ομιλητή επιπλέον της απλής έγκρισης, δηλ. ιδιαίτερος θετική στάση που συνοδεύεται από την έκφραση αναλόγων σχολίων: <i>Ο δήμαρχος επαινέσε την πρωτοβουλία των πολιτών της περιοχής για αναδάσωση</i>. Το εγκωμιάζω είναι ισχυρότερο, όπως και η εναλλακτική του έκφραση πλέκω το εγκώμιο κάποιου, και δηλώνει τη διάθεση του ομιλητή να εξάρει κάποιον για κάτι εξαιρετικό: <i>Οι ομιλητές έπλεξαν το εγκώμιο του πρώην υπουργού για τον καθοριστικό ρόλο του στην καταπολέμηση της φτώχειας</i>. Ψηλότερα στην κλίμακα είναι τα εκθειάζω και εξυμνώ, τα οποία δηλώνουν τη διάθεση του ομιλητή να επαινέσει στον υπέρτατο βαθμό κάποιον, να τον</p>	